

JURYRAPPORT EINDSPELSTUDIES PROBLEEMBLAD 2015-2016

Jury: Eddy Van Beers

Voor deze periode waren er 33 eindspelstudies te jureren. Helaas kwamen er 7 niet in aanmerking voor een prijs door ofwel een eerdere publicatie, incorrectheid, een correctie op een eerdere studie, of de aanwezigheid van een storende dual.

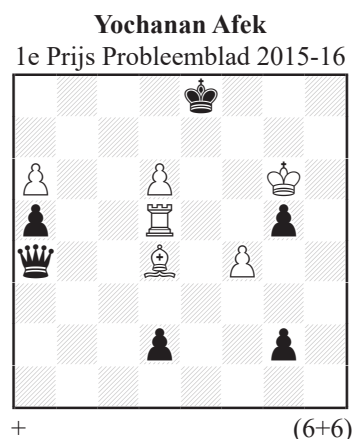
In mijn jeugdijaren was ik enkel partijschaker en raakte ik via Marcel Van Herck geïnteresseerd in schaakproblemen. mede ook door het oplossen van eindspelstudies. De studies die me toen vooral fascineerden hadden onverwachte en spectaculaire wendingen die je in een normale partij zelden tegenkomt (zoals verrassende offers, minorpromoties of patwendingen). Zulke studies vormden voor mij de brug tussen OTB-schaak en de wereld van de schaakcompositie; die draag ik net iets hoger in het vaandel.

Ook de moeilijkheidsgraad speelt voor mij een rol. Een mooie eindspelstudie heeft in mijn ogen een duidelijk te herkennen hoofdvariant die op te lossen en te begrijpen is zonder computeranalyse. Als trouwe oplosser van de oplosladder (zonder computer uiteraard) had ik al een goed idee gekregen over de kwaliteit van de inzendingen. Dit heeft geleid tot volgende uitslag.

1e Prijs: E364 Yochanan Afek

1.a7 ♖c6 2.a8=♚+! ♚xa8 3.d7+ ♚e7 4.♙c5+ (4.♙f6+? ♚e6 5.d8=♚ ♚xd8 6.♜xd8 gxf4 -) 4... ♚d8 5.♙b6+ ♚e7 6.d8=♚+ ♚xd8 7.♙xd8+ ♚e6 (7... ♚e8 8.♙xg5 +-) 8.♜xd2 g1=♚ 9.f5+ ♚e5 10.♜d4!! +.-.

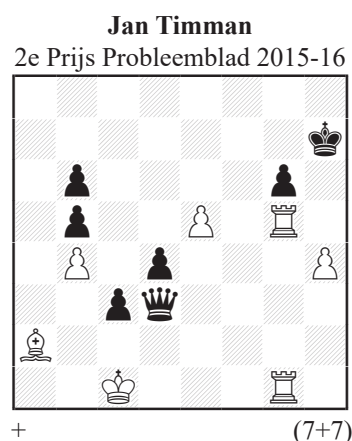
Ik geef een zet slechts zeer zelden twee uitroeptekens, maar de pointe 10.♜d4 is gewoonweg fantastisch! Wit staat steeds materiaal achter en offert als slot zijn sterkste stuk om de dame te winnen. Ook mooi is dat Wit begint met het offeren van de op het eerste zicht belangrijke a-pion om de dame van veld d7 weg te lokken.

2e Prijs: E382 Jan Timman

1.♜h5+! gxh5 (1... ♚g7 2.♜xg6+ ♚xg6 3.♙b1 ♚xb1+ 4.♙xb1 ♚xh5 5.e6 ♚g6 6.h5 +-) 2.♙b1 c2 3.♙xc2 ♚h6!? 4.♙b1! (wederzijdse zetdwang) 4... ♚a3 5.♜g6+ ♚h7 6.♜g3+ d3 7.♜xd3 ♚a7!? 8.♜d7+ ♚h6 9.♜h7+ ♚xh7 10.♙xh7 +.-.

Een eindspelstudie met een rijke inhoud: na een inleidend torenoffer en het omzeilen van een patwending (4.♙xd3? pat) volgt een wederzijdse zetdwang (na 4.♙b1 kan Wit aan zet niet winnen want 5.e6 werkt niet wegens 5... ♚c4 6.♜g6+ ♚h7 en Wit heeft geen ♜c6+ meer), gevolgd door een nieuwe patwending (8.♜a3+? ♚h6 9.♜xa7 pat) om uiteindelijk af te wikkelen naar een gewonnen pionneneindspel.

3e Prijs: E391 Martin Minski

1.♙a4+ ♚xa4 2.♙c2 ♚f1 (2... ♚a3 3.♙e5 =) 3.♙f4! (3.♙e5? ♚e3+ 4.♙xb2 ♚c4+ of 3.♙f2? ♚a3 4.♙d4 ♚e3+ 5.♙xe3 ♚a2-+) 3... ♚a3 4.♙b1 f6 (4... ♚b3 5.♙h6! f6 6.♙g5! f5 7.♙f4 is de hoofdvariant of 5... ♚g3 6.♙g7= maar niet 5.♙g5? f6 of 5.♙e3? ♚c3 -) 5.♙e3! (nu niet 5.♙h6? ♚g3 want 6.♙g7 valt b2 niet aan) 5... ♚b3 (of 5... f5 6.♙g5/♙h6= maar niet de thematische verleiding 6.♙f4? ♚b3 zz 7.♙g5 ♚g3! 8.♙f6 f4 9.♙xb2 ♚f5!-) 6.♙g5! f5 7.♙f4 (wederzijdse zetdwang) 7... ♚c3 8.♙e5+ =.

De varianten spreken voor zich: dankzij patwendingen en een kwetsbare b-pion heeft Wit telkens één lopezet over (op e3, f4, g5 of h6) om nog nipt remise te maken. De stelling na 7.♙f4 is wederzijdse zetdwang: Wit aan zet zou met 8.♙g5 ♖g3 9.♙f6 de b-pion winnen, maar na 9... f4 10.♙xb2 ♜f5! beslist dan de f-pion.

4e Prijs: E379 Pavel Arestov

1.h4+ ♜xh4 (1... ♜f5 2.♙g3+ ♜f4 3.♞f8+ +-) 2.♙f4 g1=♚ 3.♙g8+! ♜h6+ 4.♞xh6+ ♜g4 5.♞xg6+ ♜h4 6.f3! ♜a7 (6... ♜g3 7.♙g2+ ♜h3 8.♞xg3+ ♜xg3 9.f4 +-) 7.♞g4 mat.

Naast een mooi matbeeld is er de goede pointe 3.♙g8! in plaats van 3.♙g7? omdat Zwart anders na 3... ♜h6+ 4.♞xh6+ ♜g4 5.♞xg6+ ♜h4 6.f3 ♜a7 zou ontsnappen omdat dit met schaak is. Nu is Zwart in plaats daarvan na 6.f3! (i.p.v. 6.♞xg1? pat) in zetdwang (helaas geen wederzijdse zetdwang omdat Wit aan zet met 7.♞g2 zou winnen).

1e Eervolle Vermelding: E366 Peter Krug & Mario Garcia

1.♙d4! (niet 1.e8=♚? ♜xc5 of 1.♙xe4? d5+ 2.♙d3 ♙f7 3.♙d4+ ♜g8 4.♙xb2 ♙g6+ 5.♙d4 ♜f7 6.♙a3 ♙e4 en Wit heeft geen winstkansen omdat ♙e1 niet meedoet) 1... ♜f6 (na 1... ♙f7 2.♙xe4+ ♜g8 3.♙xb2 doet ♙e1 wel mee) 2.♙xf6 (niet 2.♙xb2? ♜g7) 2... ♞b8 3.♙f3 (3.♙d3 ♞e8 4.♙e5 ♞xe7 of 3.♙e5 ♞e8 4.♙g2 d6 5.♙xd6 e5 winnen niet) 3... d6 (3... ♞e8 4.♙g5! +-) 4.♙e5! (niet direct 4.♙e3 wegens 4... e5 en ♙g8 kan weg) 4... h5 (4... dxe5 5.e8=♚! ♞xe8 6.♙xe5 zz) 5.♙e3 h6 (5... dxe5 6.♙h6 ♙f7 7.♙xf7 ♞g8 8.e8=♚ +-) 6.♙g6+ ♜h7 7.♙f8+ ♜h8 8.♙xh6 ♙h7 9.♙f7 ♙g8+ 10.♙g6 ♙h7+ 11.♙xh7 ♞g8+ 12.♙f7(f6) ♜xh7 13.♙f8 +-.

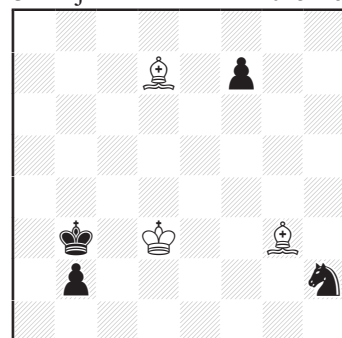
Na een lange strijd kan de e-pion uiteindelijk promoveren terwijl dat in de beginstelling niet wint. Verder zijn er spectaculaire varianten na 3... ♞e8, 4... dxe5 en 5... dxe5. Het mooist vind ik de wederzijdse zetdwang na 4... dxe5 5.e8=♚ ♞xe8 6.♙e5. Een klein minpunt is de minor dual aan het einde van de hoofdvariant.

2e Eervolle Vermelding: E367 Michal Hlinka & Ľuboš Kekely

1.d7+ ♜xd7 2.♙c5+! bxc5 3.f7 ♙d3+ 4.c4 ♙xc4+ 5.♙xc4 ♞e4+ 6.♙xc5 ♞f4 7.g6 ♜e6 8.f3! ♞f5+ 9.♙c4! (niet 9.♙d4? ♞d5+ 10.♙e4 ♞d8 11.f4 ♜f6 12.f5 e6 -+ of 9.♙b4? ♞xf3 10.♙c4 ♞xf7 -+) 9... ♞xf3 10.♙d4! ♞f1 11.♙e3! (niet 11.♙e4? ♞e1+ 12.♙f4 ♞d1! 13.f8=♙+ ♜f6 -+) en Zwart kan geen vorderingen maken omdat na 11... ♞xf7 12.gxf7 ♜xf7 Wit de oppositie neemt met 13.♙f3 =.

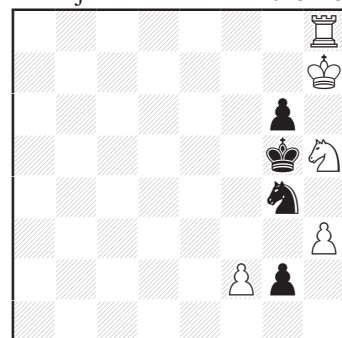
In de inleiding worden beide lichte stukken geofferd om af te wikkelen naar een eindspel waar Wit enkele subtiele unieke zetten moet spelen (9.♙c4, 10.♙d4, 11.♙e3) om uiteindelijk in het pionneindspel met oppositie remise te kunnen maken.

Martin Minski
3e Prijs Probleemblad 2015-16

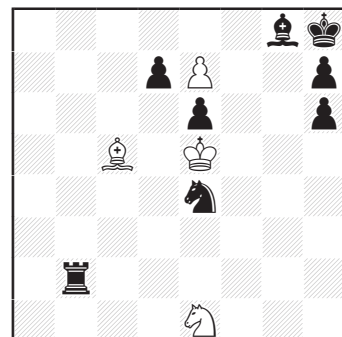
= (3+4)

Pavel Arestov
4e Prijs Probleemblad 2015-16

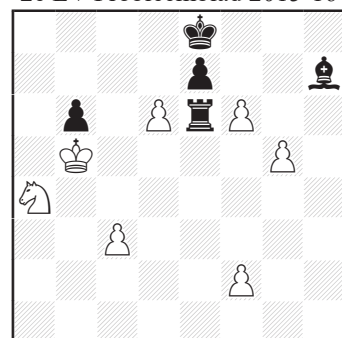
+ (5+4)

Peter Krug
Mario Garcia
1e EV Probleemblad 2015-16

+ (4+8)

Michal Hlinka
Ľuboš Kekely
2e EV Probleemblad 2015-16

= (7+5)

Bijzondere Vermelding: E383 Daniel Keith (naar Wotawa)

1. ♖e3+ ♜b1 (na 1... ♜b2/♜d1 is 2.c7 remise) 2. ♜b4+! (na 2.c7? ♜a6+ 3. ♚f7 ♜f1+ 4. ♚e7 ♚f5 5.c8=♚ ♚xc8 6. ♜xc8 ♜e1 7. ♜c3 ♜b2 wint Zwart. Na 1... ♜b2 heeft Wit 6. ♚d4 met schaak, na 1... ♜d1 heeft Zwart geen 7... ♜b2) 2... ♜b2 3. ♜xb2+ ♜xb2 4.c7 en nu:
4... ♜f1 5. ♚f4! ♜xf4 6.c8=♚ ♚f5+ 7. ♚xe5 ♚xc8 8. ♚xf4=;
4... ♜h5 5. ♚g5! ♜xg5 6.c8=♚ ♚f5+ 7. ♚f6 ♚xc8 8. ♚xg5=;
4... ♚d1 5. ♚f5 ♜f1+ 6. ♚f4 ♜g1 7. ♚g3! ♜xg3 8.c8=♚ ♚g4+ 9. ♚f4 ♚xc8 10. ♚xg3=.

Interessante verrijking van een miniatuur van Wotawa uit 1944 (♚d6, ♚d3, ♜b6 / ♜a2, ♜g1, ♚h8). Hier is een goede inleiding toegevoegd en zijn er 3 loperoffers, waar er in de oorspronkelijke studie slechts 2 ingebouwd zijn.

Bijzondere Vermelding: E390 Jan Timman

1.f4+! ♚xf4 2. ♚h2 (2.b7? ♚g3!) 2... ♚h5 3. ♚xh5 ♜h6!? 4.b7 (4.a4? ♚e1! 5.b7 ♚c3 6.b8=♚ ♜xh5 7. ♚g3 ♚a5 8. ♚a7 ♜g5 of 7. ♚c7 ♜g4=) 4... ♚f6 5.b8=♚! (5.b8=♚? ♚e5+ 6. ♚xe5 pat) 5... ♜xh5 6. ♚g3! (6.a4? ♚c3) 6... ♚c3 7. ♚c7 ♜g6 8.a4 ♜f5 9. ♚f3 (9.a5? ♚xa5 10. ♚xa5 ♜e4) 9... e5 10.a5 +.

Na een ingenieuze pattruc moet Wit na de loyperpromotie nauwkeurig spelen (dus de a-pion niet te snel oprukken) om de zwarte koning buitenspel te houden en zo het lopereindspel nog net te winnen.

Bijzondere Vermelding: E369 Fernand Joseph

1. ♚c4 ♚g3 2.f8=♚ ♜xf8 (2... ♚xc4 3. ♚xa8) 3.a8=♚ ♚e5 4. ♚xf8 ♚xc4 5. ♚xf6 ♚e2 6. ♚e7 +.

In deze studie was ik naast enkele spectaculaire zetten vooral onder de indruk van de kracht van de witte dame die in haar eentje een heel arsenaal aan zwarte stukken in bedwang houdt.

Bijzondere Vermelding: E372 Vladimir Samilo (naar Van Altena)

1. ♚d2+ ♜f2 2. ♚xf1 e2 3. ♜c2! (3. ♜c1? exf1=♚ 4. ♜xf1 ♜xf1 en met verwisselde kleuren ontstaat de miniatuur van Van Altena: 5.d5 ♜g2 6.d6 ♚g3 7.d7 ♚f5+ en het paard stopt de pion na 8. ♚g5 ♚d6 of 8. ♚h5 ♚g7+ of 8. ♚g4 ♚h6+) 3... ♜xf1 4. ♜xe2 ♜xe2 5.d5 ♜f2 6.d6 ♚g3 7.d7 ♚f5+ 8. ♚h3! en Wit kan naar het veld dat hij in de verleiding niet heeft +.

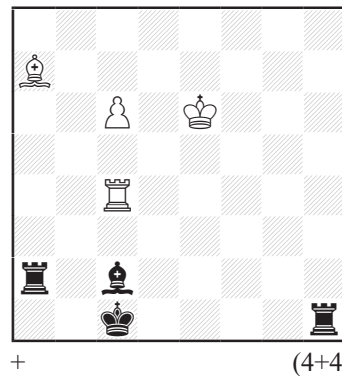
Deze studie gebruikt het remise-idee van Van Altena uit 1941 om een subtiel verschil te tonen tussen de verleiding en de oplossing.

Geel, december 2017

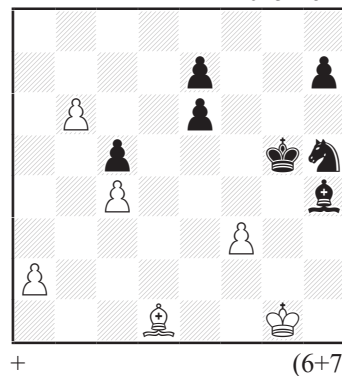
Eddy Van Beers

Hartelijk dank aan Eddy voor zijn verslag. Bezwaren tegen dit rapport kunnen tot drie maanden na het verschijnen van dit blad worden ingediend bij de rubrieksredacteur: Marcel Van Herck, Brialmontlei 66, B-2018 Antwerpen, België – studie@probleemblad.nl

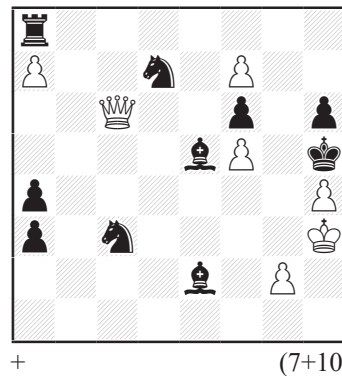
Daniel Keith
naar Wotawa
BV Probleemblad 2015-16

Jan Timman
BV Probleemblad 2015-16

Fernand Joseph
BV Probleemblad 2015-16

Vladimir Samilo
naar Van Altena
BV Probleemblad 2015-16

